

Abstract

Erfgoed is van ons allemaal. Burgerwetenschap geeft burgers de kans om actief deel uit te maken van onderzoek naar hun erfgoed. Erfgoed Gezocht is in 2019 het grootste burgerwetenschapsproject in de Nederlandse archeologie begonnen. Met als resultaat de ontdekking van honderden grafheuvels en tientallen hectares aan raatakker, maar ook de medewerking van 6500 vrijwilligers. Deze vrijwilligers hebben online en in het veld meegezocht naar nieuwe archeologische monumenten, hierbij hebben ze bijgedragen aan archeologisch onderzoek, het creëren van draagvlak en het delen en opdoen van (lokale) kennis. In huidige archeologische publieksparticipatieprojecten is de rol van burgers vaak nog te passief en zijn beperkte plaatsen en hoge kosten gekoppeld aan deelname. Burgerwetenschap kan dit omzetten naar een laagdrempelige manier om een breed scala aan mensen actief deel te laten nemen aan archeologisch onderzoek en erfgoedbeheer.

Op basis van kwalitatief onderzoek is onderzocht hoe burgerwetenschap archeologisch onderzoek en erfgoedbeheer kan bevorderen. Belanghebbenden rond Erfgoed Gezocht, dat wil zeggen rijksoverheidsinstanties, provincies, gemeentes, lokale stichtingen en terreineigenaren, een cultuurinstantie en vrijwilligers, hebben hierin hun visies geuit over Erfgoed Gezocht, burgerwetenschap en de betrokkenheid van het publiek tot archeologie. Verschillende thema's als betrokkenheid, doelgroep, alternatieven tot burgerparticipatie, communicatie en draagvlak zijn hieruit voorgekomen. Met als resultaat observeerbare trends en prioriteiten voor elke betrokken groep. Ook zijn discussies in het vakgebied van burgerwetenschap toegelicht en zijn vergelijkbare projecten aan Erfgoed Gezocht aangegeven. De grote discussies over natuurbehoud versus archeologische tentoonstelling en het openstellen versus het geheimhouden van archeologische data, worden ook toegelicht en ondersteunt door de interviews.

Vrijwilligers in dit burgerwetenschapsproject voelden zich gewaardeerd door de wetenschap, onderdeel van een team, beter geïnformeerd en betrokken tot hun lokale erfgoed en hebben door Erfgoed Gezocht een hernieuwde interesse en vergrote kennis van archeologie en zouden vaker mee willen doen aan soortgelijke burgerwetenschapsprojecten. Alle belanghebbenden geven voornamelijk aan dat bescherming, beleving en beleid de drie belangrijkste factoren zijn in de toekomstige plannen voor de nieuwe grafheuvels en raatakkers. Ook wordt Erfgoed Gezocht geacht als een goed voorbeeld voor toekomstige burgerwetenschapsprojecten, door de succesvolle burgerparticipatie, samenwerkingen, goede communicatie, de naleving van de principes van burgerwetenschap en de archeologische resultaten die het project heeft opgeleverd.

Heritage belongs to all of us. Citizen science gives citizens the opportunity to actively participate in research into their heritage. In 2019, Heritage Quest (better known as Erfgoed Gezocht in Dutch) started the largest citizen science project in Dutch archaeology. Resulting in the discovery of hundreds of burial mounds and tens of hectares of Celtic fields, but also the cooperation of 6500 volunteers. These volunteers have searched online and in the landscape for new archaeological monuments, contributing to archaeological research, sharing and gaining (local) knowledge, and contributing to the archaeological outreach and support of the project. In current archaeological public participation projects, the role of citizens is often still too passive and limited places and high costs are linked to participation. Citizen science can convert this to an accessible way in which a wide range of people can actively participate in archaeological research and heritage management.

Based on qualitative research, it has been investigated how citizen science can promote archaeological research and heritage management. Stakeholders around Heritage Quest, meaning national government agencies, provinces, municipalities, local foundations and landowners, a cultural authority and volunteers, have expressed their views on Heritage Quest, citizen science overall and the public's involvement in archaeology. Various themes such as involvement, target groups, alternatives to citizen participation, communication and outreach emerged from this. Qualitative research led to a generalisation of the priorities of each of the stakeholder groups. Discussions in the field of citizen science have also been explained and comparable projects to Heritage Quest have been introduced. The major discussions about nature conservation versus archaeological exhibition and opening up versus keeping archaeological data secret are also explained and supported by the interviews.

Volunteers in this citizen science project felt valued by science, part of a team, better informed and involved in their local heritage and have a renewed interest and increased knowledge of archaeology through Heritage Quest and would like to participate more often in similar citizen science projects. All stakeholders mainly indicate that protecting, experiencing and incorporating archaeology into policy's are the three most important factors in the future plans for the new burial mounds and Celtic fields. Heritage Quest is also considered a good example for future citizen science projects, due to the successful citizen participation, collaborations with local authorities and groups, adherence to the principles of citizen science, good communication and the archaeological results that the project has delivered.